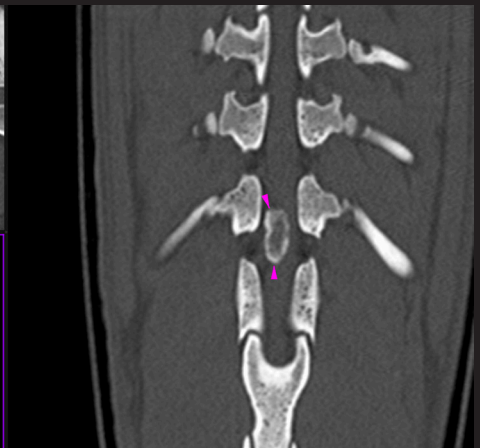

AniCura Djursjukhuset Albanos
information om diskbråck

Vad är diskbråck?

Mellan kotkropparna i ryggraden sitter diskerna som stötdämpare och tillåter rörelse och flexibilitet.

Ålder och belastning kan göra att disken förslits (degenererar). En degenererad disk kan ändra form och bukta (protrudera) mot ryggmärgen eller nervrötter. Den degenererade disken kan även gå sönder (extrudera) varvid innehållet töms ut i kotkanalen och skadar ryggmärgen.

Diskbråck innebär således att disken protruderar (ändrar form) eller extruderar (går sönder).

Vid diskbråck kan ryggmärgen skadas på två sätt. Genom att mekaniskt trycka mot/ komprimera ryggmärgen samt genom att diskmassan orsakar en direkt skada, kontusion mot ryggmärgen.

Alla hundar kan få diskbråck, katter drabbas mer sällan. Äldre storväxta hundar får oftare protrusioner med smärta och eventuellt lindriga förlamningssymtom. Hundar av mindre storlek, som t.ex. tax eller fransk bulldogg, drabbas oftare av extrusioner med snabbt insättande förlamningssymtom som kräver kirurgisk åtgärd. Raser med korta ben och lång rygg (kondrodystrofa), har en tydligt ökad risk att drabbas av diskbråck.

För vissa raser, ex. tax, finns en ärftlig benägenhet att utveckla diskbråck. Risken för diskbråck ökar även med åldern då det sker en naturlig degeneration av diskerna.

Hur ryggen används kan också inverka. Ryggen mår bra av fysisk aktivitet men har man otur kan en plötslig, okontrollerad rörelse orsaka diskbråck.

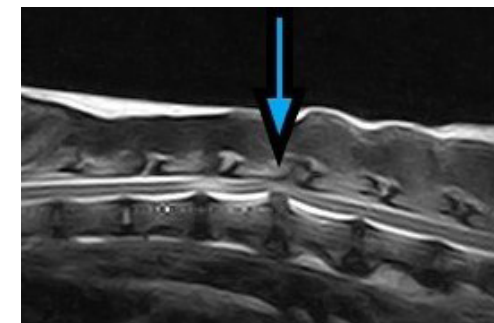
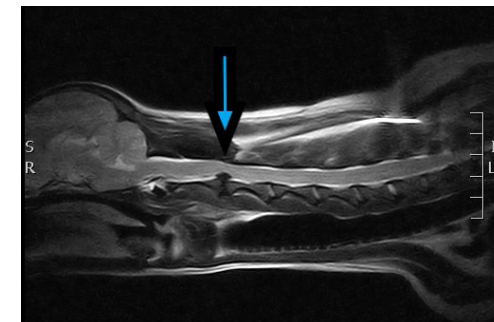
Det finns bevis för att tidig kastration av taxar kan öka risken för diskbråck, framförallt på tikar.

Symtom

I de flesta fall förekommer smärta. Hunden/ katten kan vara ovillig till rörelse, självmant avstå från hopp upp i säng eller soffa, föredra att avstå från att gå på promenad, avbryta påbörjad ruskning etc. För att undvika smärta kan patienten föredra vissa kroppsställningar framför andra. Sänkt huvud, vriden kropp, vila i bröstläge i stället för avslappnat på sidan osv. I en del fall är smärtan så pass intensiv att patienten skriker och kanske varken vill äta eller dricka.

I de fall diskbråcket trycker mot ryggmärgen kan förlamningssymtom uppkomma. Patienten blir vinglig och svag. Symtomen kan vid ytterligare försämring leda till att djuret inte kan stå och gå samt förlorar känsel i benen och svansen.

Vid oförmåga att stå och gå rekommenderas alltid operation för bättre prognos.

Magnetkamerabilder på diskbråck

Behandling

Patienter med enbart smärtsymtom eller lindriga förlamningssymtom behandlas ofta med smärtlindring och strikt vila. Vila är nödvändigt för att minimera risken för att ytterligare diskmassa töms ut via den skadade disken och därigenom förvärrar symtomen. I många fall behöver patienten vara inskriven på djursjukhuset under de första dagarna, medan smärtan är som mest besvärlig och det är som viktigast att vara i stillhet. Patienten kan då även få hjälp med att kissa via anläggning av en urinkateter.

I de fall patienten utvecklar förlamningssymtom som innebär en oförmåga att stå och gå rekommenderas operation. Operationen går ut på att borra ett hål in i kotkanalen för att evakuera diskmassan i syfte att begränsa skadan som kompressionen åstadkommer men tyvärr kan man inte minska den skada som kontusionen redan orsakat.

Många diskbräck läker utan kirurgisk åtgärd. Operation innebär alltid en risk, både vad gäller narkos (sövning) och övriga komplikationer som kan uppstå. De flesta komplikationer, som till exempel en urinvägsinfektion, är förhållandevis lätta att hantera. Andra som exempelvis blödningar kan vid operation av diskbräck, framför allt i halsryggen, vara mer besvärliga och kräva blodtransfusion samt få förödande konsekvenser.

Rehab är en viktig del av återhämtningen för att uppnå bästa möjliga resultat. Vattenträning är ofta ett av de bästa träningsalternativen och bör alltid ske i samråd med veterinär/rehabiliteringspersonal.

Prognos

Prognosen är i regel god. Det innebär att övervägande majoriteten av patienter med diskbräck, oavsett om de opereras eller inte, blir smärtfria och de som varit förlamade återfår förmågan att stå och gå.

Det finns dock individer som trots adekvat insats inte återhämtar sig tillräckligt nog för att återfå förmågan att stå och gå. De som har sämst prognos är de som snabbt blivit förlamade och inte har vare sig motorik eller känsel i sina tassor innan operation.

Ett fåtal hundar drabbas av en synnerligen besvärande komplikation, progredierande myelomalaci, vilket är oerhört smärtsamt och ger fortskridande neurologiska bortfall. I de fall hunden drabbas av progredierande myelomalaci rekommenderas avlivning.

Det finns en liten risk att symtom från samma diskbräck kommer tillbaka, som regel då inom de första två veckorna efter operation. Patienten kan även få nya diskbräck senare i livet. Omkring 25 % av taxar som behandlats för diskbräck får symtom på ett nytt diskbräck inom tre år efter det första. För andra hundraser är den risken omkring 15%.

Frågor och svar

Hur lång tid blir min hund/katt kvar på djursjukhuset efter operationen?

Efter operation behöver ditt djur vara kvar på djursjukhuset cirka en vecka för smärtlindring och hjälp med att kissa, då de i regel inte klarar att kissa själva till en början.

Efter en ryggoperation förväntar vi oss en tillfällig försämring av patientens symtom. Det innebär att en hund/katt som kunde gå men var vinglig och svag inför operationen kanske inte kan ta sig upp och gå själv direkt efter.

Tämligen omgående efter operationen vill vi komma i gång med sjukgymnastik för att så snabbt som möjligt återfå funktionen i de förlamade kroppsdelarna.

Om djuret inte opererats krävs fortsatt vila. Ett diskbräck som inte opererats riskerar att förvärras av för tidig aktivitet eftersom diskmassan inte avlägsnats. Med tiden som diskbräcket läkt, kan aktivitet successivt återupptas.

Vi rekommenderar som regel strikt vila i en vecka, följt av mycket begränsad aktivitet under tre veckor. Hopp och andra explosiva rörelser ska undvikas i fyra till sex månader.

Hur lång tid tar det innan mitt djur kan gå igen?

Återhämtningen efter operationen beror bland annat på djurets neurologiska status (förlamningsgrad) innan åtgärd och hur snabbt förlamningen uppstått. Om förlamningen uppkommit väldigt snabbt är prognosen vanligtvis sämre. Studier visar att 60- till närmare 100% av förlamade hundar som opererats för diskbräck återfår förmågan att stå och gå inom tre månader.

De flesta patienter som opererats för diskbräck står och kan gå några steg inom 14 dagar. Snabbare om de har tydlig motorik i bakbenen dagen efter operation. Förbättring sker som mest påtagligt inom den första månaden efter operation.

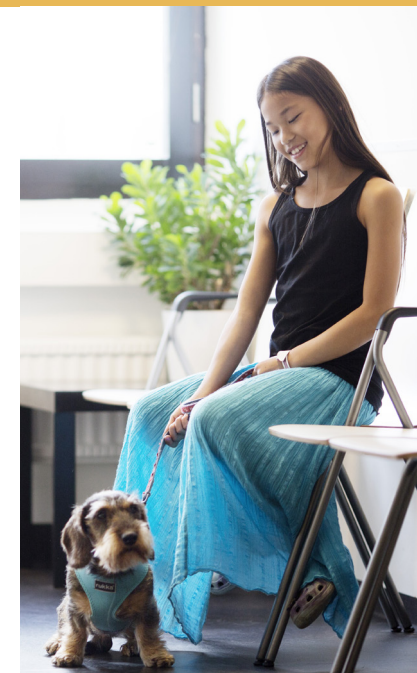
Kommer min hund/katt att bli helt bra efter operationen?

Tyvärr blir inte alla patienter bra. En del återfår aldrig förmågan att gå och inte heller förmågan att kunna kissa och bajsas viljemässigt igen efter ett diskbräck. Detta är viktigt att veta inför beslut om eventuell operation. Om hunden/katten endast har smärtsymtom och/eller lindriga neurologiska bortfall är prognosen för att kunna bli smärtfri och komma tillbaka till full aktivitet igen god.

Patienter med tydliga neurologiska bortfall innan operation löper större risk att drabbas av permanenta neurologiska nedsättningar. Återhämtningen sker i olika grad beroende på omfattningen av neurologisk påverkan. Vissa individer får kvarstående neurologiska bortfall, en del fortsatt svårt att helt kunna kontrollera urin och avföring.

Vad bör jag tänka på innan jag bestämmer mig för att operera mitt djur?

- ▮ Kostnaderna överstiger ofta det som är ersättningsbart via försäkringen. Dels är kostnaden för bildiagnostik och operation hög. Utöver det kräver dessa patienter tämligen intensiv omvårdnad när de inte kan gå själva och de kan behöva vara inskrivna en längre tid.
- ▮ Har jag ekonomiska möjligheter att betala för operation och efterföljande rehabilitering?
- ▮ Har jag tid, möjlighet att ta hand om min hund/katt som inte kan stå, gå och kanske inte klarar att kissa viljemässigt?
- ▮ Är jag införstådd med att det kan ta lång tid, kanske månader, innan mitt djur i bästa fall kan gå igen?
- ▮ Är jag införstådd med att en del inte blir helt återställda trots operation, att de inte alltid återfår förmågan att gå?

På AniCura Djursjukhuset Albano har vi dygnet runt vård för ineliggande patienter vilket gör att det alltid finns veterinärer, djursjukskötare och djurvårdare på plats. Vi har erfarna specialister inom både neurologi och kirurgi samt stor vana med diskbräckspatienter. Våra erfarna, engagerade sjukgymnaster/ fysioterapeuter kopplas in direkt efter utförd operation för bästa möjliga eftervård och uppföljande rehabilitering.

AniCura Djursjukhuset Albano
Rinkebyvägen 21A
182 36 Danderyd

Hemsida: www.anicura.se/djursjukhuset-albano